

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: **D.129/12/2024.**

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (Helyreállítási Terv Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkár által vezetett Nemzeti Hatóság) (Budapest, Akadémia utca 3.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Cseh Orsolya jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Letenye Város Önkormányzata (Letenye, Kossuth u. 10.)

Az ajánlatkérő képviselője: ifj. Dr. Ujvári Sándor ügyvéd (Zalaegerszeg, Ady Endre u. 21. II/4.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Bölcsődefejlesztés Letenyén, 115.285.695.-Ft

EKR azonosító: EKR001799202023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T-ot.

A Döntőbizottság a jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a 2023. október 13-án feladott, a Közbeszerzési Értesítő 2023/202 számában 21072/2023 iktatószám alatt 2023. október 17-én megjelent ajánlati felhívással a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik Része – a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja – szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben megjelölt építési beruházás tárgyában. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (EKR) került sor EKR001799202023 szám alatt.

2. Az ajánlatkérő az ajánlati felhívást egy alkalommal módosította a 2023. október 31-én feladott, a Közbeszerzési Értesítő 2023/212 számában 22748/2023 iktatószám alatt 2023. november 2-án megjelent korrigendummal, amivel meghosszabbította az ajánlattételi határidőt, mert a kiegészítő tájékoztatást nem tudta az előírt határidőben teljesíteni, illetve a közbeszerzési dokumentumokat javította, korrigálta.

3. Az ajánlati felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid ismertetése:
A beruházás egy nettó 255,84 m²-es egyszintes bölcsőde épület építése közműcsatlakozások kiépítésével, szükséges útsatlakozással és parkolókkal Letenye, Bajcsy-Zs. u. 2/B beépített ingatlanon.

Az ajánlati felhívás II.2.5) pontja szerint az ajánlatok értékelési szempontjai:

1 Az M2.1 pont szerinti alkalmassági követelmény körében bemutatott MV-É kategóriás szakembernek az alkalmassági követelményen felüli többlet szakmai gyakorlata (minimum 0 hónap, maximum 36 hónap) / súlyszám: 8

2 Az M2.2 pont szerinti alkalmassági követelmény körében bemutatott MV-ÉG kategóriás szakembernek az alkalmassági követelményen felüli többlet szakmai gyakorlata (minimum 0 hónap, maximum 36 hónap) / súlyszám: 8

3 Az M2.3 pont szerinti alkalmassági követelmény körében bemutatott MV-ÉV kategóriás szakembernek az alkalmassági követelményen felüli többlet szakmai gyakorlata (minimum 0 hónap, maximum 36 hónap) / súlyszám: 8

4 Többletjótállás vállalásának mértéke a kötelező 36 hónap jótállási időn túl (hónapban, minimum 0 hónap, maximum 24 hónap) / súlyszám: 6

Nettó ajánlati ár összesen (HUF) / Súlyszám: 70

Az ajánlati felhívás II.2.12) pontja szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos, a projekt száma vagy hivatkozási száma: RRF-1.1.2-21-2022-00113

Az ajánlati felhívás III.1.6) A szerződés biztosítékai pontja – többek között – a következőket tartalmazta:

Nyertes ajánlattevő köteles minimum 36 hónap + a megajánlott hónapok teljes körű jótállási kötelezettséget vállalni – a sikeres átadásátvétel befejezésétől – azzal, hogy amennyiben bármelyik vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint a jótállási kötelezettség ennél hosszabb ideig terheli, úgy jótállás időtartamára a jogszabályi rendelkezések irányadóak.

Az ajánlati felhívás VI.3.9) További információk pontja – többek között – a következőket tartalmazta:

Az ajánlathoz a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott árazatlan költségvetést kell ajánlattevő által beárazva, dátummal és cégszerű aláírással ellátva benyújtani. Az árazott költségvetés szakmai ajánlatnak minősül.

4. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadta az „Ajánlati dokumentáció” elnevezésű dokumentumot, amelynek 8. oldalán a szakmai ajánlattal kapcsolatban – többek között – a következőket írta elő:

„Ajánlattevőnek a szakmai ajánlat keretében az alábbi dokumentumokat szükséges benyújtania:

1. Árazott költségvetés

Az ajánlati árat a közbeszerzési dokumentumok részeként kiadott árazatlan tételes költségvetés kitöltésével és ajánlatba csatolásával kell alátámasztani.

A kiadott költségvetés kizárólag a jelen eljárásban adott kiegészítő tájékoztatás során történt módosítások, pontosítások alapján egészíthető ki, vagy pontosítható. Főszabály szerint minden költségvetési tételt (sort) „0”-tól különböző értéken – az adott sor műszaki tartalmához igazodva – kell beárazni. Egy tétel (sor) „Anyag egységár” vagy Díj egységre” csak akkor lehet nulla, ha az adott tételnél nem értelmezhető az anyag vagy a díj, de mindkettő nem lehet nulla, ennek megfelelően az „Anyag összesen” vagy a „Díj összesen” sem lehet egyszerre nulla az adott tételnél!

Az árazatlan költségvetési kiírások tételeit az ajánlattevőknek felül kell vizsgálniuk, és ha szükségesnek tartják, javasolniuk kell azok javítását és/vagy kiegészítését a kérdésfeltevés időszakában mindazzal, amit szükségesnek tartanak. Az egyösszegű fix áras szerződés miatt többletmunka elszámolására sincs mód, csak a szerződésben részletezettek szerint.

Az ajánlatkérő az ajánlattevők által a kérdésfeltevés során javasolt javítási és/vagy kiegészítési mennyiségi és műszaki észrevételeket felülvizsgálja, és annak indokoltsága esetén azt a válaszadáskor megválaszolja, vagyis megadja azokat a mennyiségi, műszaki tételeket, amit az ajánlattevőknek az ajánlatadásnál figyelembe kell venni.

Ha az ajánlattevő a kérdésfeltevés időszakában nem jelzi az árazatlan költségvetési kiírás tételeinek javítási és/vagy kiegészítési szükségességét, úgy az ilyen jellegű észrevételeit (javítás és/vagy kiegészítés) – az azonos műszaki tartalom, azaz az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében – az ajánlatában nem szerepeltetheti, de ez nem mentesíti attól, hogy minden olyan műszaki tartalmat megvalósítson, amelyik bármelyik dokumentumban szerepel, vagy a rendeltetészerű és biztonságos használatához szükséges, függetlenül attól, hogy az adott feladat, feltétel, illetve munkanem a kiadott költségvetésben, vagy egyéb kiadott dokumentumban tételesen szerepel-e, vagy sem.

A kibocsátott árazatlan tételes költségvetési kiírásokat, az abban szereplő tételeket hiánytalanul beárazva kell benyújtani. Például tételek összevonására, az ajánlatkérő által megadottakon felül új tétel beírására, sor üresen hagyására, ha csak az ajánlatkérő erre nem ad lehetőséget a kiegészítő tájékoztatás megadása során) stb. nincs lehetőség. A költségvetéssel kapcsolatos észrevétel esetén az előző pontban foglaltak szerint kell eljárni. [...]

5. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok részeként 8 db árazatlan költségvetési kiírást adott közre, mindegyiket egy-egy különálló Excel fájlban, amelyek a következők voltak:

„Bölcsőde_akment_árazatlan_rev02.xlsx”

„Bölcsőde_beépített_árazatlan.xlsx”

„Bölcsőde_építész_árazatlan_rev02.xlsx”

„Bölcsőde_közmű_árazatlan_rev01.xlsx”

„Bölcsőde_tájépítészet_árazatlan.xlsx”

„Bölcsőde-gépészet-árazatlan.xls”

„Bölcsőde-út-árazatlan_ktv.xlsx”
 „Bölcsőde-villamos-árazatlan.xls”

Az ajánlatkérő költségvetési főösszesítőt nem adott ki.

6. A „Bölcsőde_építész_árazatlan_rev02.xlsx” költségvetési kiírásban az „Összesítő” munkalapon a 19. sorban a „Kőburkolat” munkanemnél a B oszlopban (Anyag összege) és a C oszlopban (Díj összege) a „Kőburkolat” munkalap H8 illetve I8 celláira való hivatkozások szerepeltek. A „Kőburkolat” munkalapon a munkanemben 3 tétel szerepelt, amelyek H oszlopa (Anyag összesen) és I oszlopa (Díj összesen) nem tartalmaztak képleteket, amelyek a tételek mennyiségét és egységárait összeszorozták volna. A 8. sorban az „Összesen” szöveg után a H8 illetve I8 cellákban a felettük lévő tételek összegező képlete szerepelt.

7. A „Bölcsőde_tájépítészet_árazatlan.xlsx” költségvetési kiírásban az „1. munkalap - TÁJÉPÍTÉSZET” munkalap 34. sorában a B oszlopban a tétel szövegeként „Fűvesítés 336 m2-en” szerepelt, a C oszlopban mennyiségként „400”, a D oszlopban mértékegységként „m2”.

8. A „Bölcsőde-út-árazatlan_ktv.xlsx” költségvetési kiírásban a „Letenye-bölcsőde” munkalapon 15 beárazandó tétel szerepelt, az egységárakat és tétel árakat egy összegben kellett megadni (egyoszlopos költségvetés).

9. Az ajánlatkérő 9 alkalommal adott kiegészítő tájékoztatást. 2023. október 19-én a 2. kiegészítő tájékoztatás keretében ajánlattevői kérésre csatolta a költségvetési főösszesítőt Word és PDF fájlként.

10. A 2023. október 26-án adott 3. és 4. kiegészítő tájékoztatáshoz csatolta az építész költségvetési kiírás javított változatát „Bölcsőde_építész_árazatlan_rev03.xlsx” nevű Excel fájlként. A javított költségvetés az „Összesítő” munkalap 19. sorában és a „Kőburkolat” munkalapon nem tartalmazott változást az eredetihez képest.

11. A 2023. október 31-én adott 8. kiegészítő tájékoztatáshoz csatolta az útépités költségvetési kiírás javított változatát „Bölcsőde-út-árazatlan_ktv_rev01.xlsx” nevű Excel fájlként. A javított költségvetés az eredetivel megegyezően tartalmazta a 15 tételt, azonban az egyoszlopos költségvetés helyett kétoszlopos lett, azaz a tételek árát megbontotta anyag és díj részre, így az addigi „Egységár” és „Nettó ár” oszlopok helyett „Anyag egységár”, „Díj egységár”, „Anyag összesen” és „Díj összesen” oszlopokat tartalmazott.

12. Az ajánlatok bontásáról felvett jegyzőkönyv szerint a meghosszabbított ajánlattételi határidőre, 2023. november 8-án 10:00 óráig öt ajánlat került benyújtásra, ajánlatot tett a Mermaid Építőipari Kft. is, ajánlati ára 122.133.982.-Ft volt.

13. A Mermaid Építőipari Kft. ajánlatában az árazott építész költségvetésben („1_Bölcsőde_építész_rev03.xls” és „Aláírt kvts.pdf”) a „Kőburkolat” munkanemnél mindhárom tételhez megadta az anyag és díj egységárakat, azonban a hiányzó képleteket nem pótolta, így az összesen sorban anyagár és díj összesítésként is „0” érték szerepelt, ami így ezzel az értékkel került át az „Összesítő” munkalap 19. sorába is. Az építész költségvetés összesen nettó értéke 82.778.462.-Ft volt (amely így nem tartalmazta a „Kőburkolat” munkanem árait).

A Mermaid Építőipari Kft. ajánlatában az árazott útépités költségvetés („5_Bölcsőde-út-árazott.xls” és „Aláírt kvts.pdf”) egyoszlopos formában került benyújtásra, azaz az eredetileg

kiadott költségvetést árazta be a kiegészítő tájékoztatás során kiadott javított helyett. Az útépités költségvetés összesen nettó értéke 5.262.305.-Ft volt.

A Mermaid Építőipari Kft. ajánlatában saját főösszesítőt készített Excel fájlként „0_Főösszesítő.xls” néven. A főösszesítő az „Útépités” sorában csak díj összeget tartalmazott, ami megegyezett az útépités költségvetés összesen nettó értékével (5.262.305.-Ft). A főösszesítő „Nettó összesen” sora 122.133.982.-Ft volt. Ez az összeg került átvezetésre a felolvasólapra is.

14. Az ajánlatkérő 2023. november 21-én hiánypótlási felhívást bocsátott ki, ami a Mermaid Építőipari Kft. ajánlatában szereplő költségvetésekkel kapcsolatban a következő pótlandó hiányokat tartalmazta:

„- Az út. parkoló részköltségvetés esetében nem a Kiegészítő tájékoztatás keretében kiadott árazatlan költségvetés került kitöltésre.

Kérjük, hogy a költségvetést anyagra és díjra megbontva szíveskedjenek benyújtani!

- A kőburkolatok részköltségvetés esetében 62-es tétel soron nem található összesítők, csak egységárak.

Kérjük, hogy a részköltségvetést anyagra és díjra megbontva szíveskedjenek benyújtani!

- Főösszesítő

Kérjük, hogy az általunk kiadott Főösszesítő formátumot szíveskedjenek benyújtani, úgy, hogy a Kőburkolatok részköltségvetésben szereplő összegek is megjelenjenek. Amennyiben ennek tükrében számítási hiba miatt, a Felolvasó lapon szereplő összeg nem a végleges, kérjük a Felolvasó lapot is javítani szíveskedjenek.”

15. A Mermaid Építőipari Kft. a hiánypótlást határidőben benyújtotta.

Az árazott építész költségvetés javított változatát „1_Bölcsőde_építész_rev03_javított.xls” és „Aláírt kvts építész.pdf” nevű fájlként csatolta, amelyekben a „Kőburkolat” munkanem hiányzó képleteit pótolta, így a kőburkolatok ára is bekerült az „Összesítő” lapra. Az építész költségvetés összesen nettó értéke így 84.868.768.-Ft-ra módosult.

Az árazott útépités költségvetés javított változatát „Bölcsőde-út-árazatlan_ktv_rev01.xlsx” és „Aláírt kvts útépités.pdf” nevű fájlként csatolta, amelyekben a korábbi tételenkénti egyben megadott egység- és összárát megbontotta anyag és díj összegekre. Az útépités költségvetés összesen nettó értéke 5.262.305.-Ft változatlan maradt.

A főösszesítőt az ajánlatkérő által kiadott formátumban „Aláírt főösszesítő.pdf” nevű fájlként csatolta, amelyben az építész költségvetés módosított árát szerepeltette nettó 84.868.768.-Ft értékkel, így a „NETTÓ költségek ÖSSZESEN” sor értéke 124.224.288.-Ft lett.

A Mermaid Építőipari Kft. az ajánlatkérő felhívásának megfelelően az EKR-ben a felolvasólapon szereplő „Nettó ajánlati ár összesen (HUF) :” sort módosította a főösszesítőnek megfelelően 124.224.288.-Ft-ra.

16. Az ajánlatkérő a 2023. december 7-én elkészített és megküldött eljárást lezáró döntésében (összegezés) az eljárást eredményesnek nyilvánította, a nyertes ajánlattevő a Mermaid Építőipari Kft. (továbbiakban: nyertes ajánlattevő) lett, a nettó ajánlati árként 124.224.288.-Ft került megadásra.

17. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő a vállalkozási szerződést 2023. december 19-én megkötötte.

18. Az eljárás eredményéről 2023. december 21-én feladott tájékoztató hirdetmény 2023. december 27-én jelent meg a Közbeszerzési Értesítő 2023/249 számában 26569/2023 iktatószámán.

A hivatalbóli kezdeményezés

19. A 2024. március 1-jén érkezett, 2024. március 18-án és április 22-én pontosított hivatalbóli kezdeményezésben a hivatalbóli kezdeményező három kezdeményezési elemet terjesztett elő.

20. Az első kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, tekintettel arra, hogy az általa választott minőségi szempontot a Kbt. 76. § (3) bekezdése nem tartalmazza.

21. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában értékelési szempontként – többek között – a jóállást határozta meg. A Közbeszerzési Hatóságnak a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutatója (KÉ 2020. évi 60. szám; 2020. március 25.) szerint a jóállásra vonatkozó értékelési szempontok nem tekinthetők kifejezetten minőségi szempontoknak. A többlet jóállás vállalása nem a teljesítés minőségét javítja, hanem egy olyan feltételes helyzetre vonatkozik, amely megfelelő teljesítés esetén nem is szükségszerű. A többletjótállás, mint értékelési szempont alkalmazása a fokozott audit kockázatra tekintettel nem javasolt, illetve jelentős kockázatot hordoz magában. A hivatalbóli kezdeményező kérte, hogy a jövőben az ajánlatkérő fontolja meg ezen szempont alkalmazásának mellőzését, továbbá kérte, hogy legfeljebb a súlyszámok összegének a 10%-át rendelje az ajánlatkérő ezen értékelési szemponthoz, figyelemmel arra, hogy az ennél magasabb szorzószámot rendszeresen kifogásolják az audithatóságok.

22. A második – többször pontosított – kezdeményezési elem szerint az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltaknak tekintettel arra, hogy eljárását nem készítette elő megfelelő alapossággal, ugyanis a közbeszerzési dokumentumok tartalma, így különösen az ajánlattevők által beárazandó árazatlan költségvetés és a műszaki tartalom között számos eltérés volt azonosítható.

23. Ezen eltérések egy részét az eljárás során a közbeszerzési dokumentumok módosításával több alkalommal is javította ugyan az ajánlatkérő, azonban még így is több ellentmondás volt tapasztalható. Egyrészt az Építészeti munkanem összesítője nem tartalmazta az utolsó sorban lévő – Kőburkolat – munkanem anyagköltségét és díj összegét, másrészt a Tájépítészeti árazott költségvetésében a füvesítés megnevezésű tételnél a szöveges megnevezésben 336 m² szerepel, a mennyiségnél pedig 400 m².

24. A harmadik kezdeményezési elem szerint az ajánlati ár, mint az árazott költségvetés főösszesítőjén szereplő szumma összeg jelentős kérdés, a megajánlás központi eleme, így annak módosítása a költségvetés, illetve a felolvasólap javításával a Kbt. 81. § (1) bekezdés szerinti ajánlati kötöttséget sérti.

25. Az ajánlatkérő a Mermaid Építőipari Kft. nyertes ajánlattevő vonatkozásában hiánypótlási felhívást küldött ki 2023. november 21-én, amelyben kérte – többek között – az árazott költségvetés ismételt benyújtását figyelemmel arra, hogy több szempontból sem felelt meg a kiadott árazatlan költségvetésnek, illetve a kiegészítő tájékoztatás során kiadott „pontosított” költségvetési formátumnak. A hiánypótlási felhívás értelmében „Az út. parkoló részköltségvetés” esetében nem a kiegészítő tájékoztatás keretében kiadott árazatlan költségvetés került kitöltésre, „A kőburkolatok részköltségvetés” esetében a 62-es tételsoron nem található összesítők, csak egységárak, ezen túlmenően nem az ajánlatkérő által kiadott

„Főösszesítő” került beárazásra, a benyújtott dokumentum nem került megbontásra anyagra és díjra. A nyertes ajánlattevő a hiánypótlás benyújtásával módosította az ajánlati árát, az eredetileg nettó 122.133.982.-Ft-os megajánlása helyett nettó 124.224.288.-Ft megemelt szumma összeget rögzített árazott költségvetésében, amely új összeget a felolvasólapon is átvezetett, lejavítva az ajánlati ár soron eredetileg szerepeltetett megajánlását. Az ajánlatkérő az ellenőrzés során tett tisztázó nyilatkozatában rögzítette, hogy álláspontja szerint a Kbt. rendelkezéseinek betartásával járt el, ugyanis a költségvetés módosítása, az új ajánlati ár megadása nem sértette a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltakat tekintettel arra, hogy átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető, vagy törölhető, hiszen a változás a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolta. Ezen túlmenően álláspontja szerint a Kbt. nem rendelkezik „az ajánlatkérő kizárólagosságáról a számítási hiba észlelése tekintetében.”, ezért számítási hibát az eljárás során ajánlatkérőként nem azonosított, a szóban forgó hibákat, illetve ellentmondásokat a Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdése szerinti hiánypótlás, felvilágosítás kérés eljárási cselekményekkel orvosolta, s amelyre a fentiek szerint nyújtotta be végül nyertes ajánlattevő módosított, javított ajánlatát.

26. A hivatalbóli kezdeményező a hiánypótlás során előterjesztett kedvezményezetti nyilatkozatot nem tudta elfogadni tekintettel arra, hogy a Kbt. 71. §-a egyértelműen rendelkezik arról, hogy milyen esetben szükséges hiánypótlási felhívást, vagy felvilágosítás kérést küldenie ajánlatkérőnek, illetve milyen esetben indokolt kezdeményeznie a Kbt. 71. § (11) bekezdése szerinti számítási hiba javítására irányuló felkérést. A hivatalbóli kezdeményező rögzítette, hogy ezen eljárási cselekménye elvégzése nem csak ajánlatkérői lehetőség, de egyeben kötelezettség is, így az ajánlatkérőnek kötelessége az ajánlatok bírálata során azonosítani a hibákat, hiányosságokat, ellentmondásokat és a számítási hibákat is. Ezen túlmenően a Kbt. 71. § (8) bekezdése korlátot is állít a hiánypótlás teljesítése tekintetében, a hiánypótlás kizárólag abban az esetben felel meg a Kbt. rendelkezéseinek, amennyiben az nem jár a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja. Tekintettel arra, hogy az ajánlati ár, mint az árazott költségvetés főösszesítőjén szereplő szumma összeg jelentős kérdés, a megajánlás központi eleme, így annak módosítása a költségvetés, illetve a felolvasólap javításával a Kbt. 81. § (1) bekezdés szerinti ajánlati kötöttséget sérti, ezért a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi okot vonja maga után. A hivatalbóli kezdeményező megállapította azt is, hogy – a kedvezményezetti nyilatkozattal összhangban – nem történt az eljárás során számítási hiba javítására való felkérés. A Kbt. 71. § (11) bekezdése szerint ugyanis „Ha az ajánlatkérő az ajánlatban az értékelésre kiható számítási hibát észlel – a hiba és a javítandó érték, valamint a javítás eredményeként meghatározott érték megjelölésével –, felhívja az ajánlattevőt annak javítására. A számítási hiba javításának az eredményét az ajánlatkérő akként állapítja meg, hogy a közbeszerzés tárgya elemeinek tételesen meghatározott értékeit (az alapadatokat) alapul véve kiszámítja az összesített ellenértéket vagy más – az ajánlatban megtalálható számításra alapuló – adatot. Ha a számítási hiba javítását nem, vagy nem az előírt határidőben, vagy hibásan teljesítették, az

ajánlat érvénytelen.” Az ajánlatkérő tehát nem azonosította az ajánlatban számítási hibát, annak felkérésére nem hívta fel az ajánlattevőt.

27. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja alátámasztására hivatkozott a Döntőbizottság D.520/11/2021. számú határozatának 31-33. és 35. bekezdéseire.

28. Figyelemmel a Döntőbizottság következetes közbeszerzési gyakorlatára, az ajánlati ár módosítása tehát az ajánlati kötöttség megsértése nélkül abban az esetben lehetséges, amennyiben a módosítás a számítási hiba javítása miatt indokolt, illetve, ha és amennyiben egyébként a megajánlása, így az árazott költségvetés mindenben megfelelt az ajánlatkérői előírásoknak, de például egy kisebb ellentmondás, egyedi részletkérdés, vagy értékelésre kihatással nem lévő hiba miatt a felolvasólapon rögzített összeg hozzáigazítása szükséges a megfelelően beárazott költségvetésnek. E körben nyilvánvalóan megállapítható, hogy a költségvetés módosítása a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjába ütközött, ugyanis a javításra nem a felolvasólap és a költségvetésben szereplő ellentmondás miatt került sor, hanem magát a lényegi megajánlást módosította a költségvetés javításával az ajánlattevő, amely módosítás a felolvasólapra is átvezetésre került. Fentiekre tekintettel olyan súlyos jogsértésre került sor az eljárás során, amely az eljárás eredményére is kihatással volt tekintettel arra, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek kellett volna minősíteni.

Az ajánlatkérő észrevételei

29. Az ajánlatkérő észrevételében kérte, hogy a Döntőbizottság valamennyi kezdeményezési elem tekintetében állapítsa meg a jogsértés hiányát.

30. Az első kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy az építési beruházások vonatkozásában 2017. június 1-jét követően megkezdett közbeszerzési eljárásokban az ár legfeljebb 70%-os arányban vehető figyelembe. Az ajánlatkérő szerint kijelenthető, hogy a jótállás a minőségi teljesítés irányába hat, illetve a nem megfelelő minőségű teljesítést szankcionálja. Az ajánlattevőnek felelősséget kell vállalnia az általa létrehozott produktumért. Az ajánlattevő vagy kiváló minőségben teljesít (és adott esetben nem is kell visszatérnie hiba kijavítására), vagy folyamatosan visszajár az általa vállalt időtartam alatt a hibákat elhárítani. Az ajánlatkérő álláspontja szerint ez egy kifejezetten olyan szempont, ami arra ösztönzi az ajánlattevőt, hogy saját érdekében is jó minőségben valósítsa meg a beruházást. Az ajánlatkérő véleménye szerint ez egy abszolút objektív, számszerűsítható szempont.

31. Az átlagos használati tárgyak tekintetében is az a követendő, ha az ár figyelembe vétele mellett azt a gyártót választja, aki a leghosszabb jótállást vállalja a termékre.

32. A vállalt többlet jótállás alkalmas a termékek élettartamának minőségi meghosszabbítására, ami egy Európai Unió pályázatból történő finanszírozás esetében a fenntartási időszakban segítség az ajánlatkérőnek, hiszen nagyban elősegíti az előírások pontosabb betartását. A jótállás minőségi értékelési szempontként való alkalmazása megfelel a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontjának, és mint műszaki érték illeszkedik a Kbt. 76. § (3) bekezdés a) pontjának leírásába. A jótállás, mint értékelési szempont megfelel a Kbt. 76. § (6) bekezdésében foglaltaknak is, mivel közvetlenül kapcsolódik a szerződés tárgyához, hiszen a Ptk. a jótállást nem szerződést biztosító mellékkötelezettségként, hanem a hibás teljesítés jogkövetkezményeként rendezi, mert a gyakorlatban a jótállás a hibás teljesítés orvoslásának

eszköze; továbbá nem biztosított önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérő számára, mivel objektív, számszerűsíthető megajánlásként tartalmazza az ajánlat.

33. A közbeszerzési dokumentumok nem kötelezik az ajánlattevőket többlet jótállás vállalására, értékelési részszerpontra való tekintettel a többlet jótállás vállalása – nevéből fakadóan – kizárólag ajánlattevői kompetenciába tartozik. Jótállás esetén a vállalkozót terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett, emiatt is fontos, hogy minél hosszabb időtartamot vállaljanak az ajánlattevők, hiszen a jótállás a szavatossághoz képest a bizonyítási teher megfordulásával, jóval nagyobb előnyt jelent az ajánlatkérő számára. Továbbá a jótállás során a vállalkozó a saját költségére köteles a jótállás körébe tartozó adott munkát elvégezni, így nem kell erre közpénzt fordítani, így az ajánlatkérő álláspontja szerint a közpénzek hatékony felhasználása követelményének a jótállási idő, mint értékelési szempont megfelel.

34. A hivatalbóli kezdeményező beadványában kérte az ajánlatkérőt, hogy legfeljebb a súlysúlyszámok 10%-át rendelje ezen értékelési szemponthoz, amit az ajánlatkérő nem ért, hiszen a konkrét eljárásban a jótálláshoz, mint értékelési szemponthoz egy nagyon alacsony, 6-os súlysúlyszám került meghatározásra.

35. Hivatkozott a Döntőbizottság D.582/8/2017. határozatának 46. bekezdésére, amely megerősíti a jótállás minőségi értékelési szempont jellegét.

36. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 76. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, kérte a kezdeményezési elem elutasítását.

37. A második kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy egy építési beruházás minden esetben nagyon komplex tervdokumentációra alapul. A tervlapoknak, műszaki leírásoknak, engedélyeknek, a költségvetés tételeinek és mennyiségeinek összhangban kell állniuk egymással. Szinte nincs olyan építési beruházás, ahol ne érkezne akár több tíz vagy akár száz kérdés is ajánlattevői részről arra vonatkozóan, hogy ezen dokumentumok között valamilyen ellentmondás vagy hiányosság mutatkozik és ennek alapján kérik általában a költségvetés felülvizsgálatát.

38. A jogorvoslati kérelemben felsorolt tételek száma, illetve a tételeken belül megfogalmazott mennyiségi eltérések az építési beruházás egészéhez viszonyítva jelentéktelennek tekinthetők, ezek az eltérések nem vezethetnek arra az eredményre, hogy az ajánlattevők az eljárásban ne legyenek képesek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni.

39. Az ajánlatkérő álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltakat, kérte a kezdeményezési elem elutasítását.

40. A harmadik kezdeményezési elemmel kapcsolatban előadta, hogy a hivatalbóli kezdeményező feltehetően tévesen jelölte meg megsértett jogszabályhelyként a Kbt. 81. § (1) bekezdését, a Kbt. 81. § (11) bekezdését szándékozta minden bizonnyal megjelölni, így az ajánlatkérő észrevétele az utóbbi jogszabályhellyel kapcsolatos.

41. Az alapproblémát ennél a kezdeményezési elemnél a kőburkolatok részköltségvetés azon hiányossága eredményezte, hogy az árazatlan költségvetés a megadott tételeket – a kiadott többi költségvetéssel ellentétben – automatikusan nem összesítette. Ez nyilvánvalóan

elkerülte az ajánlattevő figyelmét, így az ajánlathoz csatolt főösszesítőn sem szerepeltette a köburkolatok költségeit, illetve mivel a felolvasólap a főösszesítő alapján került kitöltésre, itt is helytelenül szerepelt az összeg.

42. Az ajánlatkérő nem értett egyet a hivatalbóli kezdeményező azon állításával, miszerint egyrészt „a javításra nem a felolvasólap és a költségvetésben szereplő ellentmondás miatt került sor, hanem a lényegi megajánlást módosította a költségvetés javításával az ajánlattevő”, másrészt ajánlatkérő 2023. november 21-én hiánypótlási felhívásban kérte ajánlattevőt az árazott költségvetés ismételt benyújtására.

43. A kérdés megítélésénél abból a tényállásból kell kiindulni, hogy az ajánlat benyújtásakor az ajánlattevő az árazott költségvetést hiánytalanul becsatolta, a költségvetés tételeiben és mennyiségeiben megfelelt az ajánlatkérő által kiadott végleges árazatlan költségvetésnek és valamennyi költségtétel az ajánlattevő részéről beárazásra került. Az ajánlatkérő ennek alapján hiánypótlás keretében kérte, hogy az általa kiadott főösszesítő formátumot nyújtsa be az ajánlattevő, úgy, hogy a Köburkolatok részköltségvetésben szereplő összegek is megjelenjenek, és amennyiben ennek tükrében számítási hiba miatt, a felolvasó lapon szereplő összeg nem a végleges, kérte a felolvasó lapot is javítani.

44. A Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontja értelmezésével kapcsolatban előadta, hogy a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója a hiánypótlás szabályairól (2023. február 20.) a következőképp rendelkezik:

„Annak vizsgálatakor, hogy mely okból adódhat a felolvasólap és az ajánlat egyéb adatai közötti eltérés, és lehet-e a Kbt. előírásai szerint – pl. hiánypótlással – korrigálni, az ajánlat egésze vizsgálendő és annak valamennyi adata önállóan is és annak rendszerében is számításba veendő. Amennyiben az ajánlatban fellelhető, felolvasólapon kívüli összes többi adat egymással összhangban áll, akkor helytállóan jut az ajánlatkérő arra a megállapításra, hogy az ajánlattevő által megajánlott nettó ellenszolgáltatás összege az ajánlattevő ajánlata alapján – a felolvasólapon vétett elírás ellenére – egyértelműen megállapítható, azzal kapcsolatosan további kétség nem merülhet fel. Az érvénytelenség mindaddig nem állapítható meg, ameddig valamely eszköz (számítási hiba kijavítása, hiánypótlás, felvilágosítás kérés) rendelkezésre áll. Az ajánlat valamennyi, szerkezetében elkülönült eleme azonos megítélés alá esik az értékelés szempontjából. Ha egy adat az ajánlat eltérő részein más tartalommal jelenik meg, az ajánlat hibás, és az ajánlatkérőnek élnie kell a közbeszerzési törvényben biztosított valamely korrekciós lehetőséggel, ennek elmaradása nem indokolható azzal, hogy az ajánlat egyes részei kiemelt jelentőségűek, ezért az ott szereplő adatokat kell irányadónak tekinteni. A felolvasólapnak sincs megkülönböztetett jelentősége, az abban szereplő, az ajánlatból kiemelt adatok csak a bontás szempontjából, az alapelvek érvényesíthetősége, a nyilvánosság biztosítása okából, technikailag jelentős részei az ajánlatnak.”

45. Jelen esetben a hivatalbóli kezdeményező által sem vitatottan valamennyi, az ajánlatkérő által kiadott költségvetési tétel beárazásra került, tehát az ajánlat nem tartalmazott olyan bizonytalan tényezőt, ami az ajánlati kötöttség sérelmét eredményezhette volna.

46. Fontos eldönteni, hogy az adott helyzetben hiánypótlatlanul kell, vagy számítási hiba javítására felhívni, illetve minek minősül, ha az ajánlattevő a tételsorok összesítésénél kihagy egy elemet. Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság D.213/20/2023. számú határozatának 63-67. bekezdéseire, amely nagyon hasonló tényálláson alapul, azzal a különbséggel, hogy a felolvasólap javítása az ajánlatok sorrendjét is befolyásolta. A határozatból egyértelműen

kiderül, hogy az ajánlatkérő helyesen járt el, hogy hiánypótlás – és nem számítási hiba javítása – keretében hívta fel az ajánlattevőt a felolvasólap javítására.

47. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a nyertes ajánlatot érvénytelennek kellett volna nyilvánítani. Az ajánlatkérő véleménye szerint abban az esetben is döntőbizottsági ügy lett volna az ajánlattevő kérelmére, és az sokkal borúsabb kimenetelre számíthatott volna valószínűleg, mint a jelenlegi eljárás.

48. Bárki számára rendelkezésre állnak a költségvetés alapadatai, melyekből megállapítható, hogy a felolvasólap szabályszerűen került javításra, a nyertes ajánlat érvénytelenné nyilvánítása nem lett volna indokolt. A hiánypótlás eredményeképpen az ajánlattevők sorrendje nem változott és amennyiben a nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlatát az ajánlatkérő érvénytelennek nyilvánította volna, az nem csak jogszerűtlen, hanem a közpénzek hatékony és felelős gazdálkodás elvével ellentétes eredményre vezetett volna. Az érvénytelenítés eredményeképpen jelentősen drágább ajánlattevői ajánlatot kellett volna elfogadni, ami az ajánlatkérő részéről többlet forrás bevonását eredményezte volna, vagy az eljárás eredménytelensége esetén, egy újabb közbeszerzési eljárás indítása a pályázat megvalósulását veszélyeztette volna, tekintve a szűkös pályázati befejezési határidőket.

49. Szintén jelentős körülmény, hogy sem iratbetekintési-, sem előzetes vitarendezési-, sem jogorvoslati kérelem nem került benyújtásra, pedig a gazdasági szereplők értesültek az eljárási cselekményekről és azok eredményeképpen az ajánlatkérői döntésről, az eljárás nyertes ajánlattevőjéről.

50. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását a Kbt. és a vonatkozó egyéb jogszabályok maradéktalan betartásával folytatta le, biztosítva a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. Az ajánlatkérő biztosította továbbá a gazdasági szereplők részére az esélyegyenlőséget és az egyenlő bánásmódot, valamint a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeknek megfelelően járt el. Az ajánlatkérő szem előtt tartotta a felelős gazdálkodás elvének érvényesülését is, figyelemmel a közpénzek hatékony felhasználásának elvére. A kiküldött összegezés vonatkozásában az ajánlattevők észrevételt nem tettek, előzetes vitarendezést nem kezdeményeztek.

51. Álláspontja szerint a fentiek alapján megállapítható, hogy a hivatalbóli kezdeményezésben előadottak nem befolyásolták az eljárás eredményét, és az eljárás megfelelt az 1083/2006. EK rendelet 14. cikkében meghatározott „hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének”.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

52. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárást 2023. október 13-án indította meg, így a kezdeményezésben foglaltak érdemi elbírálására a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményezés benyújtása idején, azaz a 2024. március 1-jén hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

53. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményezés benyújtására a Kbt. 2023. szeptember 1-jén hatályos, a Mód7. tv. által módosított 152. § (2)–(2a) és (4) bekezdését kell alkalmazni, mely szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés a)–f) pontja, h)–i) pontja és k)–l) pontja szerinti személy vagy szervezet a jogsértés

tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, az (1) bekezdés g), j), m)–o) pontja szerinti szervezet vagy személy a jogsértés tudomásra jutásától számított kilencven napon belül, de c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől – közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől – számított öt éven belül kezdeményezheti.

54. Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott tudomásszerzési időponthoz – a 2024. február 6-án megindított szabálytalansági eljáráshoz képest a hivatalbóli kezdeményezés a Kbt. 152. § (2a) bekezdés c) pontjában meghatározott, a kezdeményező részére nyitvaálló határidőn belül, az arra jogosulttól érkezett, ezért azt érdemben vizsgálta.

55. Az első kezdeményezési elem körében a hivatalbóli kezdeményező azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglaltakat, tekintettel arra, hogy az általa választott minőségi szempontot, a többletjótállás időtartamát a Kbt. 76. § (3) bekezdése nem tartalmazza.

56. A Kbt. 76. § (1) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára – az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is – gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).

(2) Értékelési szempontként alkalmazhatóak

a) a legalacsonyabb ár,

b) a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy

c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

(3) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen az alábbiakra:

a) minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, valamennyi felhasználó számára való hozzáférhetőség, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása és egyéb szociális, környezetvédelmi és innovatív tulajdonságok, forgalmazási feltételek, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka;

b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, ha a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

57. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában értékelési szempontként – többek között – a többletjótállást határozta meg. A 4. pontban rögzítette, hogy a többletjótállás vállalásának mértéke a kötelező 36 hónap jótállási időn túl (hónapban, minimum 0 hónap, maximum 24 hónap), melynek súlyszáma 6.

58. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Közbeszerzési Hatóságnak a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutatójára, valamint arra, hogy a jótállásra vonatkozó értékelési szempontok nem tekinthetők kifejezetten minőségi szempontoknak, nem a teljesítés minőségét javítja, hanem

egy olyan feltételes helyzetre vonatkozik, amely megfelelő teljesítés esetén nem is szükségszerű. A többletjótállás, mint értékelési szempont alkalmazása a fokozott audit kockázatra tekintettel nem javasolt, illetve jelentős kockázatot hordoz magában. Kifogásolta, hogy legfeljebb a súlyszámok összegének a 10%-át rendeljék ezen értékelési szemponthoz az ajánlatkérők, mert az ennél magasabb szorzószámot rendszeresen kifogásolják az audithatóságok.

59. A jótállás minőségi értékelési szempontként alkalmazását sem a Kbt. 76. §-a, sem az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet releváns 24. §-a nem tiltja, így az jogszerűnek minősül, amennyiben megfelel a Kbt. értékelési szempontok előírására vonatkozó követelményeinek. Továbbá sem a Kbt., sem más jogszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami arra vonatkozna, hogy a jótálláshoz rendelt súlyszám arányának miként kellene igazodnia a többi értékelési szempont tekintetében meghatározott súlyszámhoz.

60. Önmagában az a hivatkozás tehát, hogy a jótállásra vonatkozó értékelési szempontok nem tekinthetők kifejezetten minőségi szempontoknak és a többlet jótállás vállalása nem a teljesítés minőségét javítja, hanem egy olyan feltételes helyzetre vonatkozik, amely megfelelő teljesítés esetén nem is szükségszerű, nem alapozza meg az ajánlatkérő jogsértését. A kezdeményező a Kbt. 76. § (3) bekezdésének megsértését jelölte meg, mint megsértett jogszabályi rendelkezést, ugyanakkor a Kbt. 76. § (3) bekezdése a különösen figyelembe vehető értékelési szempontokat sorolja fel, a taxáció nem zárt, az ajánlatkérőnek lehetősége van más, a legjobb ár-érték arányt megjelenítő egyéb értékelési szempont alkalmazására, ha az egyébként az arra vonatkozó általános szabályoknak és a közbeszerzés alapelveinek megfelel.

A tárgyi beszerzés esetében a többletjótállás időtartamának értékelési szempontként történő bevonása hozzájárulhat a teljesítés minőségéhez. A beszerzés tárgyát képező építési beruházás esetében a hosszabb időtartamú jótállás vállalása arányosan a kivitelezés minőségének növelése irányában hat. A jótállás időtartama a kivitelezés minőségével összefüggésben van, a magasabb jótállási idő vállalásával a kivitelezőnek érdeke a magas minőségi szinten való teljesítés, különösen, ha a jótállás időtartamára biztosítékot is le kell tennie.

61. A Döntőbizottság a közbeszerzési dokumentumok vizsgálata alapján megállapította továbbá, hogy a tárgyi eseten az ajánlatkérő összetett értékelési szempontrendszerrel dolgozott ki. A legmagasabb súlyszámú (70) ajánlati ár mellett a szakemberek többlettapasztalatát (3x8) és a többletjótállás (6) időtartamát is értékelte, mely szempontok egymáshoz képest és összességében is arányosak, nem torzítják az ajánlatok értékelését. A Döntőbizottság álláspontja szerint jelen esetben a többletjótállás olyan objektív szempont, ami megfelelően szolgálja az ajánlatok összehasonlíthatóságát, alkalmas a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztására (Kbt. 76. § (1) bekezdés).

A Döntőbizottság álláspontja szerint a jogsértés megállapításának alátámasztásaként nem fogadható el az un. audit tapasztalatok megállapításaira való általános, még pontos forrásmegjelölést sem tartalmazó hivatkozás. Jogsértés megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogsértő eljárási cselekmény, magatartás, döntés, vagy mulasztás a Kbt.-ben, vagy a Kbt. valamely végrehajtási rendeletében szereplő jogszabályba ütközik, melynek alátámasztásaként a konkrét eljárás vonatkozásában a releváns adatokra és tényekre szükséges hivatkozni, általános jellegű megállapítások a konkrét, adott ügyben esetlegesen megvalósuló jogsértést nem támasztják alá.

62. Mindezek alapján a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés első elemében foglaltakat nem találta alaposnak, az ajánlatkérő a kezdeményezésben megjelölt okból a Kbt. 76. § (1) valamint (3) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg.

63. A második kezdeményezési elemében foglaltak alapján az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdését.

64. A Kbt. 28. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

65. A Kbt. 3. § 22. pontja szerint e törvény alkalmazásában közbeszerzés előkészítése: az adott közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás megkezdéséhez szükséges cselekmények elvégzése, így különösen az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet- és piacfelmérés, előzetes piaci konzultáció, a közbeszerzés becsült értékének felmérése, a közbeszerzési dokumentumok előkészítése.

66. A közbeszerzési eljárás előkészítése igen nagy körültekintést igényel az ajánlatkérők részéről, ugyanis az előkészítés az eljárás valamennyi, lényeges mozzanatát átfogja. A Kbt. rögzíti, hogy milyen körben, mely körülmények vizsgálata alapján kell az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás előkészítése során eljárnia, ez a felsorolás azonban nem taxatív, mindig az adott beszerzési igény határozza meg azon körülmények, feltételek körét, amelyet az ajánlatkérőnek a Kbt. kóenciája alapján figyelembe kell vennie. Alapvető fontossággal bír azonban a megfelelő alaposágú előkészítés körében, hogy a nyertes ajánlattevő szerződészerű teljesítéséhez szükséges műszaki dokumentumok pontos paramétereket tartalmazzanak, valamint a szükséges engedélyek rendelkezésre álljanak.

A Kbt. 28. §-ának megsértésének megvalósulásához az ajánlatkérő olyan lényeges, átfogó és az ajánlatadás teljes feltételrendszerére kiható hiba és a hivatalbóli kezdeményező által pontosan megfogalmazott kifogása szükséges, melynek mentén a Döntőbizottság a vizsgálatát el tudja végezni. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során felhívta a hivatalbóli kezdeményezőt a kezdeményezése pontosítására és a hivatkozott kifogások, az ellentmondások beazonosítására és pontos megjelölésére, továbbá annak kifejtésére, hogy az ajánlattevő azon cselekménye, hogy esetlegesen nem a megadott műszaki tartalomra tett ajánlatot, miként esik az ajánlatkérő terhére az eljárás előkészítésének körében.

67. A második – többször pontosított – kezdeményezési elemében foglaltakat a hivatalbóli kezdeményező mindössze azzal indokolta, hogy az ajánlatkérő azért nem tett eleget a Kbt. 28. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és eljárását nem készítette elő megfelelő alapossággal, mert a közbeszerzési dokumentumok tartalma, így különösen az ajánlattevők által beárazandó árazatlan költségvetés és a műszaki tartalom között számos eltérés volt azonosítható, noha ezek jórészt a közbeszerzési dokumentumok módosításával több alkalommal is javította az ajánlatkérő. Ehhez képest még így is több ellentmondás volt tapasztalható. A hivatalbóli kezdeményező a Döntőbizottság felhívására a második kezdeményezési elem körében

rögzített hét jogsértés közül ötöt visszavont. A fennmaradó két esetben arra hivatkozott, hogy az Építészet munkanem összesítője nem tartalmazta az utolsó sorban lévő – Kőburkolat – munkanem anyagköltségét és díj összegét, másrészt a Tájépítészet árazott költségvetésében a fűvesítés megnevezésű tételnél a szöveges megnevezésben 336 m² szerepel, a mennyiségnél pedig 400 m².

68. A Döntőbizottság ezért a második kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy a fentiekben részletezett jogsértés az ajánlatkérő részéről a Kbt. 28. §-nak megsértésével megvalósult-e.

69. A hivatalbóli kezdeményező állította, hogy az Építészet munkanem összesítője nem tartalmazta az utolsó sorban lévő – Kőburkolat – munkanem anyagköltségét és díj összegét. Ezzel kapcsolatban a Döntőbizottság a rendelkezésre álló közbeszerzési dokumentumok vizsgálata alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő által 2023. október 26-án adott 3. és 4. kiegészítő tájékoztatáshoz csatolt „Bölcsöde_építész_árazatlan_rev03.xlsx” javított költségvetés „Összesítő” munkalapján a 19. sorban a „Kőburkolat” munkanemnél a B oszlopban (Anyag összege) és a C oszlopban (Díj összege) a „Kőburkolat” munkalap H8 illetve I8 celláira való hivatkozások szerepeltek. A „Kőburkolat” munkalapon a 8. sorban az „Összesen” szöveg után a H8 illetve I8 cellákban a felettük lévő tételek összegező képlete szerepelt. Ezek alapján megállapítható, hogy a hivatalbóli kezdeményező által állított hiba nem található a kiadott költségvetésben, az építészet költségvetés munkanem összesítője tartalmazta a „Kőburkolat” munkanem anyagköltségét és díjösszegét.

A nyertes ajánlattevő ajánlatában a „Kőburkolat” munkanem megajánlott árai az építész költségvetés munkanem összesítőjében 0 összeggel szerepeltek, melynek oka az volt, hogy a „Kőburkolat” munkalapon szereplő három költségvetési tétel H oszlopa (Anyag összesen) és I oszlopa (Díj összesen) nem tartalmaztak képleteket, amelyek a tételek mennyiségét és egységárait összeszorozták volna, azonban a hivatalbóli kezdeményező erre vonatkozóan nem állította az ajánlatkérő jogsértését, ezen hiányosságot nem róta fel az ajánlatkérőnek a hivatalbóli kezdeményezésében. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a képletezés valóban hiányzott az ajánlat ezen részében, ugyanakkor a rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumok biztosították, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek voltak műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni.

70. A Kbt. 28. § (1) bekezdésének megsértésével kapcsolatos, a hivatalbóli kezdeményező által állított további jogsértés, hogy a Tájépítészet árazott költségvetésében a fűvesítés megnevezésű tételnél a szöveges megnevezésben 336 m² szerepel, a mennyiségnél pedig 400 m². A költségvetési tétel szövegében (költségvetés B oszlopa) valóban szerepel a „336 m²” szöveg, azonban a költségvetés struktúrája szerint a költségvetési tétel mennyiségének megadására a C oszlopban került sor, ahol „400” érték szerepelt, a D oszlopban pedig a mértékegység „m²”-ben került megadásra. A költségvetési kiírás G és H oszlopában szereplő képletek alapján is egyértelmű volt, hogy a tétel árának számítása a C oszlopban megadott mennyiség alapján történik és valamennyi ajánlattevő e szerint tette meg ajánlatát. Megállapítható volt tehát, hogy a tétel szövege és a megadott mennyiség közötti ellentmondás nem befolyásolta az ajánlattételt, a gazdasági szereplők képesek voltak műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni.

71. Mindezekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 28. § (1) bekezdésének ajánlatkérő általi megsértését nem látta megalapozottnak, ezért a jogsértés hiányát állapította meg.

72. A harmadik kezdeményezési elembe foglaltak szerint az ajánlati ár, mint az árazott költségvetés főösszesítőjén szereplő szumma összeg jelentős kérdés, a megajánlás központi eleme, így annak módosítása a költségvetés, illetve a felolvasólap javításával a Kbt. 81. § (1) bekezdés szerinti ajánlati kötöttséget sérti.

73. Az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő vonatkozásában hiánypótlási felhívást küldött ki amelyben kérte – többek között – az árazott költségvetés ismételt benyújtását. A nyertes ajánlattevő a hiánypótlás benyújtásával a hivatalbóli kezdeményező szerint módosította az ajánlati árát, az eredetileg nettó 122.133.982.-Ft-os megajánlása helyett nettó 124.224.288.-Ft megemelt szumma összeget rögzített árazott költségvetésében, amely új összeget a felolvasólapon is átvezetett, lejavítva az ajánlati ár soron eredetileg szerepeltetett megajánlását. Ebből következően a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint nyilvánvalóan megállapítható, hogy a költségvetés módosítása a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjába ütközött, ugyanis a javításra nem a felolvasólap és a költségvetésben szereplő ellentmondás miatt került sor, hanem magát a lényegi megajánlást módosította a költségvetés javításával az ajánlattevő, amely módosítás a felolvasólapra is átvezetésre került. Fentiekre tekintettel olyan súlyos jogsértésre került sor az eljárás során, amely az eljárás eredményére is kihatással volt, ezért a nyertes ajánlattevő ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek kellett volna minősíteni.

74. A Kbt. 71. § (8) bekezdése szerint a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

- a) nem járhat a 2. § (1)–(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és
- b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes árajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ajánlat érvénytelen, ha egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit.

75. A Kbt. 81. § (1) bekezdése alapján a nyílt eljárás olyan, egy szakaszból álló közbeszerzési eljárás, amelyben minden érdekelt gazdasági szereplő ajánlatot tehet.

76. A Kbt. 81. § (11) bekezdése alapján a nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.

77. Az ajánlatkérő 2023. október 26-án adott 3. és 4. kiegészítő tájékoztatáshoz csatolt „Bölcsőde építész árazatlan_rev03.xlsx” javított költségvetés „Kőburkolat” munkalapján szereplő három költségvetési tétel H oszlopa (Anyag összesen) és I oszlopa (Díj összesen) nem tartalmaztak képleteket, amelyek a tételek mennyiségét és egységárait összeszorozták

volna. A beérkezett öt ajánlat közül négyben az ajánlattevők észlelték a képletek hiányát és pótolták azokat, a nyertes ajánlattevő azonban nem észlelte ezt a hiányosságot, és ugyan megadta az ajánlatát a három tételre az anyag és díj egységárak megadásával, azonban a hiányzó képletek miatt ezek az árak nem kerültek be a munkanem munkalapján az összegező mezőbe, így nem kerültek be az építész költségvetés munkanem összesítőjébe, ezáltal a főösszesítőbe sem. Ennél fogva a nyertes ajánlattevő által a felolvasólapon a főösszesítővel megegyezően szerepeltetett ajánlati ár sem tartalmazta ennek a három tételnek az összegét. Ugyanakkor a nyertes ajánlattevő az ajánlatát megtette ezen tételek esetében is, az ajánlatkérő által megadott mennyiségekből és az nyertes ajánlattevő által megadott egységárakból mint alapadatokból számítható ezen tételek ára.

78. Önmagában az, hogy a hivatalbóli kezdeményező szerint az ajánlati ár, mint az árazott költségvetés főösszesítőjén szereplő szumma összeg jelentős kérdés, a megajánlás központi eleme, így annak módosítása a költségvetés, illetve a felolvasólap javításával a Kbt. 81. § (1) bekezdés szerinti ajánlati kötöttséget sérti, ezért a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi okot vonja maga után, nem alapozza meg az ajánlatkérő jogsértését. A Döntőbizottság kiemeli, hogy az árazatlan költségvetés hibája, a képletezés hiánya az ajánlatkérő mulasztásából következett be, ezért az nem eshet a nyertes ajánlattevő terhére, nem vezethet ezen okból az ajánlata érvénytelenségére.

79. A Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő által az ajánlattevők rendelkezésére bocsátott árazatlan költségvetéseket, a közbeszerzési dokumentumokat, a benyújtott ajánlatokat és a hiánypótlásra benyújtott nyertes ajánlattevői dokumentumokat és megállapította, hogy ezek összevetéséből a nyertes megajánlása egyértelműen megállapítható volt és a költségvetések, valamint a főösszesítő helyes összevetéséből alakult ki, így az ez alapján javított felolvasólap nem sért ajánlati kötöttséget és nem változtatja meg a nyertes ajánlattevő megajánlását. Miután az ajánlatkérő hiánypótlás keretében kérte a hiba orvoslását az ajánlattevőtől, a Döntőbizottság ezen eljárási cselekményét vizsgálta, ezért a hivatalbóli kezdeményező számítási hibára utaló érveit nem vette figyelembe, arra vonatkozóan megállapítást nem tett.

A Döntőbizottság következetes gyakorlata alapján amennyiben a felolvasólapon szereplő adatok és az ajánlat egyéb részein található adatok, számítások között ellentmondás mutatkozik, mindaddig nem nyilvánítható az adott ajánlat érvénytelennek, amíg a Kbt. 71. §-ban foglalt lehetőségekkel az ajánlatkérő nem élt. Az ajánlat elemei azonos megítélés alá esnek az értékelés szempontjából és nincs a felolvasólapnak kitüntetett szerepe (D.213/2023. számú határozat, továbbá a Fővárosi Törvényszék 104.K.702.066/2020/12. számú ítélete a D.58/14/2020. számú határozattal, valamint a Fővárosi Törvényszék 103.K.705.108/2020/10. ítélete a D.173/10/2020. számú határozattal szemben előterjesztett felülvizsgálat során lefolytatott közigazgatási perekben).

80. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a költségvetés ily módon történt módosítása, a felolvasólapon való átvezetése az ajánlati ár megadása tekintetében nem sértette a Kbt. 71. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltakat tekintettel arra is, hogy az átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető, vagy törölhető, a változás magát az alapadatokból kiszámítható teljes ajánlati árat nem érintette, az adott volt a megajánlott egységárból és mennyiségből, valamint az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet sem befolyásolta.

A Kbt. 81. § (1) bekezdésére történt kezdeményezői kifogást a Döntőbizottság nem tudta elfogadni, tekintettel arra, hogy az nem az ajánlati kötöttség fogalmára vonatkozik,

ugyanakkor megállapította, a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerinti ajánlati kötöttség megsértésére nem került sor.

81. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés első, második és harmadik eleme tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogsértés hiányát állapította meg.

82. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Akr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

83. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

84. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. május 15.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bán János sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr Cseh Orsolya jogtanácsos (kizárólag elektronikus úton)
2. ifj. Dr. Ujvári Sándor ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)